

D.08.02.02. CHODNIKI Z KOSTKI BETONOWEJ

1.1. Przedmiot Specyfikacji Technicznej (ST)

Przedmiotem niniejszej Specyfikacji Technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wykonaniem nawierzchni z kostki betonowej w ramach realizacji zadania: „**Przebudowa drogi powiatowej nr 3226 D ul. Noworudzka i ul. Kościuszki w Kłodzku**”.

1.2. Zakres stosowania S T

Szczegółowa specyfikacja techniczna (ST) stosowana jest jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót określonych w p. 1.1.

1.3. Zakres robót objętych S T

Ustalenia zawarte w niniejszej Specyfikacji dotyczą zasad prowadzenia robót związanych z wykonaniem nawierzchni z kostki betonowej na chodnikach.

1.4. Określenia podstawowe

1.4.1. **Betonowa kostka** - kształtka wytwarzania z betonu metodą wibroprasowania. Produkowana jest jako kształtka jednowarstwowa lub w dwóch warstwach połączonych ze sobą trwale w fazie produkcji.

1.4.2. Określenia podane w niniejszej ST są zgodne z obowiązującymi polskimi normami i z definicjami podanymi w ST D.00.00.00 " Wymagania ogólne", pkt. 1. 1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót. Ogólne wymagania dotyczące robót podano w ST D.00.00.00. " Wymagania ogólne"

2. Materiały

2.1. Ogólne wymagania dotyczące materiałów

Ogólne wymagania dotyczące materiałów podano w ST D.00.00.00 " Wymagania ogólne"

2.2. Materiały do wykonania nawierzchni z kostki betonowej

Materiałami stosowanymi przy wykonaniu nawierzchni z kostki betonowej , według zasad niniejszej ST, są:

- betonowa kostka,
- piasek na podsypkę i warstwę odcinającą,
- tłuczeń na podbudowę,
- cement,
- woda.

2.3. Betonowa kostka

2.3.1. Atest wyrobu

Użyta przez Wykonawcę do wykonania nawierzchni betonowa kostka musi posiadać atest, wydany przez Instytut Badawczy Dróg i Mostów lub Instytut Techniki Budowlanej, w zakresie:

- wyglądu zewnętrznego,
- kształtu wymiarów,
- wytrzymałości na ściskanie,
- nasiąkliwości,
- odporności na działanie mrozu,
- ścieralności.

Wydany atest powinien określać zgodność wymienionych wyżej cech technicznych z wymaganiami podanym w normach: PN-88/B-06250, PN-84/B-04111, BN-80/6775-03/01, BN-80/6775-03/02 i normy niemieckiej DIN 18501.

2.3.2. Wygląd zewnętrzny

Struktura wyrobu powinna być zwarta, bez rys, pęknięć, plam i ubytków.

Powierzchnia górna kostek powinna być równa i szorstka, a krawędzie kostek równe i proste. Zgodnie z wymaganiami DIN 18501 wklęsnięcia nie powinny przekraczać 2 mm dla kostek o grubości ≤ 80 mm.

2.3.3. Kształt i wymiary kostki betonowej

Betonowa kostka wg normy niemieckiej DIN 18501 jest kształtką o maksymalnej długości 280 mm i grubości 60 ± 110 mm (zróżnicowanie co 20 mm).

Do wykonania nawierzchni chodników będzie zastosowana betonowa kostka o grubości 80 mm.

Zgodnie z normą DIN 18501 tolerancje wymiarowe wynoszą:

na długości ± 3 mm,

na szerokości ± 3 mm,

na grubości ± 5 mm.

2.3.4. Cechy fizykochemiczne betonowych kostek

Betonowe kostki powinny mieć cechy fizykochemiczne określone w tabelicy 1.

Tablica 1 Cechy fizykochemiczne betonowych kostek brukowych

L.p.	Cechy	Wartość
1	Wytrzymałość na ściskanie po 28, MPa, co najmniej: a) średnia z sześciu kostek b) najmniejsza pojedynczej kostki	60 50
2	Nasiąkliwość wodą wg PN-88/B-06250, w procentach co najwyżej	5
3	Odporność na zamrażanie, po 50 cyklach zamrażania, wg PN-88/B-06250 a) pęknięcia próbki b) strata masy, w procentach, co najwyżej c) obniżenie wytrzymałości na ściskanie w stosunku do wytrzymałości próbek nie zamrażanych, w procentach, co najwyżej	brak 5 20
4	Ścieralność na tarczy Boehmego wg BN-80/6775-03/02, mm, co najwyżej	4

2.4. Piasek

Piasek na podsypkę powinien odpowiadać wymaganiom BN-87/6774-04.

2.6. Cement

Cement do betonu i podsypki cementowo-piaskowej powinien spełniać wymagania normy PN-B-19701:1997 i być marki nie mniejszej niż „35” do betonu oraz „25” na podsypkę cementowo-piaskową.

2.7. Woda

Woda nie powinna pochodzić ze źródeł nie zaakceptowanych przez Kierownika Projektu i powinna odpowiadać wymaganiom normy PN-88/B-32250.

3. Sprzęt

3.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w STD.00.00.00. " Wymagania ogólne".

3.2. Sprzęt do wykonania nawierzchni z kostki

Roboty będą wykonywane ręcznie. Do zagęszczenia nawierzchni z kostki betonowej stosuje się wibratory płytowe z osłoną z tworzywa sztucznego.

4. Transport

4.1. Ogólne wymagania dotyczące transportu

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w S T D.00.00.00 " Wymagania ogólne".

4.2. Transport materiałów

4.2.1. Transport betonowych kostek

Uformowane w czasie produkcji kostki betonowe układane są warstwowo na palecie. Po uzyskaniu wytrzymałości betonu min. 0,7 wytrzymałości projektowanej kostki przewożone są na stanowisko, gdzie specjalne urządzenie pakuje je w folię i spina taśmą stalową, co gwarantuje transport samochodami w nienaruszonym stanie. Kostki betonowe można również przewozić samochodami na paletach transportowych producenta.

4.2.2. Transport pozostałych materiałów -wg ST D.08.01.01.

5. Wykonanie robót

5.1. Ogólne zasady wykonania robót

Ogólne zasady wykonania robót podano w ST D.00.00.00 " Wymagania ogólne".

5.2. Zakres wykonania robót

5.2.1. Wykonanie koryta

Przed wykonaniem koryta należy wyznaczyć przy pomocy szpilek, szerokość i głębokość koryta, zgodnie z Dokumentacją Projektową. Wskaźnik zagęszczenia koryta $\geq 0,97$ wg normalnej metody Proctora.

5.2.3. Podsypka

Grubość podsypki cementowo-piaskowej po zagęszczeniu powinna zawierać się w granicach 4 cm. Podsypka powinna być zwilżona wodą, zagęszczona i wyprofilowana. Zagęszczenie podsypki powinno być tak wykonane, aby nie było widocznych śladów urządzenia zagęszczającego.

5.2.4. Nawierzchnia chodnika z betonowej kostki

Kostkę układa się na podsypce uprzednio wykonanej w taki sposób, aby szczeliny między kostkami wynosiły 2 7 3 mm. Kostkę należy układać ok. 1,5 cm wyżej od projektowanej niwelety nawierzchni, gdyż w czasie wibrowania (ubijania) podsypka ulega zagęszczeniu.

Po ułożeniu kostki szczeliny należy wypełnić piaskiem (lub innym materiałem zaaprobowanym przez Inżyniera) a następnie zamieść powierzchnię ułożonych kostek przy użyciu szczotek ręcznych lub mechanicznych i przystąpić do ubijania nawierzchni chodnika.

Do ubijania wykonanej nawierzchni z kostek betonowych stosuje się wibratory płytowe z osłoną z tworzywa sztucznego dla ochrony kostek przed uszkodzeniem i zabrudzeniem. Wibrowanie należy prowadzić od krawędzi powierzchni ubijanej w kierunku środka i jednocześnie w kierunku poprzecznym kształtek.

Do zagęszczania nawierzchni z betonowych kostek nie wolno używać walca.

Po ubiciu nawierzchni należy uzupełnić szczeliny materiałem do wypełnienia i zamieść nawierzchnię.

6. Kontrola jakości robót

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w S T .D.00.00.00 " Wymagania ogólne".

6.2. Badania przed przystąpieniem do robót

Przed przystąpieniem do robót wykonawca powinien sprawdzić czy producent kostek posiada atest wyrobu wg pkt 2.3.1. niniejszej S T .

Niezależnie od posiadanego atestu Wykonawca powinien żądać od producenta wyników bieżących badań wyrobu na ściskanie. Poza tym, przed przystąpieniem do robót Wykonawca sprawdza wyrób w zakresie wymagań podanych w pkt 2.3.2 ÷ 2.3.4. i wyniki badań przedstawia Kierownikowi Projektu do akceptacji.

6.3. Badania w czasie robót

6.3.1. Sprawdzenie podłoża i podbudowy

Sprawdzenie podłoża i podbudowy polega na stwierdzeniu ich zgodności z Dokumentacją Projektową i odpowiednimi ST.

Dopuszczalne tolerancje wynoszą dla:

głębokości koryta

-o szerokości do 3 m ± 1 cm

-o szerokości powyżej 3 m ± 2 cm

-szerokość koryta: ± 5 cm

6.3.2. Sprawdzenie podsypki

Sprawdzenie podsypki w zakresie grubości i wymaganych spadków poprzecznych i podłużnych I polega na stwierdzeniu zgodności z Dokumentacją Projektową oraz pkt 5.2.5. niniejszej S T .

6.3.3. Sprawdzenie wykonania chodnika

Sprawdzenie prawidłowości wykonania nawierzchni z betonowych kostek brukowych polega na stwierdzeniu zgodności wykonania z Dokumentacją Projektową oraz wymaganiami wg

pkt 5.2.6. niniejszej ST:

-pomiar szerokości spoin,

-sprawdzenie prawidłowości ubijania (wibrowania),

-sprawdzenie prawidłowości wypełnienia spoin.

6.4. Sprawdzenie cech geometrycznych chodnika

Nierówności podłużne nawierzchni mierzone są łata lub planografem zgodnie z BN-68/8931-04 nie powinny przekraczać 1 cm. Spadki poprzeczne nawierzchni powinny być zgodne z Dokumentacją Projektową z tolerancją $\pm 0,5\%$. Różnice pomiędzy rzędnymi wykonanej nawierzchni i rzędnymi projektowanej niwelety nie powinny przekraczać ± 1 cm. Szerokość nawierzchni nie może różnić się od szerokości projektowanej o więcej niż ± 5 cm. Dopuszczalne odchyłki od projektowanej grubości podsypki nie powinny przekraczać $\pm 1,0$ cm.

6.5. Częstotliwość pomiarów

Częstotliwość pomiarów cech geometrycznych nawierzchni wymierzonych w pkt 6.4. powinna wynosić nie rzadziej niż 2 razy na 100 m² nawierzchni i w punktach charakterystycznych dla niwelety lub przekroju poprzecznego oraz wszędzie tam, gdzie poleci Kierownik Projektu.

7. Obmiar robót

7.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Ogólne zasady obmiaru robót podano w ST.D.00.00.00. " Wymagania ogólne".

7.2. Jednostka obmiarowa

Jednostką obmiaru jest 1 m² (metr kwadratowy) wykonanej nawierzchni chodnika z kostki.

8. Odbiór robót

8.1. Ogólne zasady odbioru robót

Ogólne zasady odbioru robót podano w ST.D.00.00.00. " Wymagania ogólne".

9. Podstawy płatności

Płaci się za liczbę m² wykonanej i odebranej nawierzchni z kostki betonowej . Cena 1 m² (metra kwadratowego) obejmuje:

- roboty przygotowawcze,
- dostarczenie materiałów,
- wykonanie koryta,
- wykonanie podsypki, ,
- wykonanie podbudowy,
- wykonanie warstwy odcinającej,
- ułożenie i ubicie kostki,
- wypełnienie spoin,
- uporządkowanie terenu,
- przeprowadzenie badań i pomiarów kontrolnych wymaganych w S T .

10. Przepisy związane

PN-84/B-O4111 Materiały kamienne. Oznaczenie ścieralności na tarczy *Boehme*. ...

PN-68/B-O6050 Roboty ziemne budowlane.

PN-88/B-O6250 Beton zwykły.

PN-86/B-O6712 Kruszywa mineralne do betonu zwykłego.

PN-B-19701:1997 Cement powszechnego użytku. Skład, wymagania i ocena zgodności

PN-88/B-32250 Materiały budowlane do betonów i zapraw.

DIN 18501 Kostka z betonu (norma niemiecka)

BN-80/6775-03/01 Prefabrykaty budowlane z betonu. Elementy nawierzchni dróg, ulic, parkingów i torowisk tramwajowych. Wspólne wymagania i badania.

BN-80/6775-03/02 Prefabrykaty budowlane z betonu. Elementy nawierzchni dróg, ulic, parkingów i torowisk tramwajowych. Płyty drogowe.

BN-68/8931-04 Drogi samochodowe. Pomiar równości nawierzchni planografem i łąką.